

# Nedelinova katastrofa

EPSC Náučný leták Február 2026



## Čo sa stalo:

V roku 1960 explodoval prototyp rakety R-16, čo si vyžiadalo viac ako 100 obetí. Hlavný veliteľ Nedelin pri incidente zahynul.

Raketové palivo nazývané Diablov jed obsahoval  $N_2O_4$  rozpustené v kyseline dusičnej ako oxidačné činidlo a UDMH alebo  $H_2NN(CH_3)_2$ , ktoré pri zmiešaní okamžite reagujú.

Pod tlakom blížiacich sa osláv boľševickej revolúcie prebiehali prípravy na štart ešte počas testovania.

Motor bol pred štartom testovaný a nešťastnou náhodou spôsobil detonáciu palivovej nádrže, ktorá už bola naplnená.

## Ponaučenie:

[https://www.russianspaceweb.com/r16\\_disaster.html](https://www.russianspaceweb.com/r16_disaster.html)

- Incident bol sovietskou vládou tri desaťročia utajovaný
- Aj napriek problémom počas testovania bolo raketové palivo ponechané v nádrži, aby sa stihol stanovený termín.
- Nedelin porušil zákaz plnenia palivovej nádrže za prítomnosti osôb a všetci inžinieri pokračovali v práci.
- Nedelin si sadol na stoličku vedľa rakety, aby demonštroval, že je to bezpečné: počas rizikových operácií sa nehrajte na hrdinu.

Obrázky z videonahrávky incidentu



**Nabiehajte vždy až po ukončení všetkých prípravných činností**

Výukové letáky EPSC majú za úlohu zvyšovať povedomie a podnecovať diskusiu v oblasti procesnej bezpečnosti. Preložil VÚRUP, a.s., člen Skupiny MOL

EPSC nenesie žiadnu zodpovednosť za spôsob použitia tohto materiálu

Otázky a kontakt: [www.EPSC.be](http://www.EPSC.be)